

Bet. o. Lovf. om Lærlingeforholdet.

som det, Forhindringen har været udover 30 Dage, medmindre han erlatter Mesteren Værdien af de paagjældende Arbejdsdage".

Udvalgets foranvænte Mindretal stiller her til det Underændringsforslag, at der i Ændringsforslagets 1ste Stykke istedetfor 21 sættes 20, medens et andet Mindretal (Rosengørn, Nielsen) i Betragtning af dets Underændringsforslag til § 1 foreslaar, at den 2den Sætning affattes saaledes: „Kontrakten er derhos ikke forbindende for ham længere end indtil han har opnaaet en Alder af 20 Aar“.

Til § 4.

Betages Udvalgets Forslag til § 3, bortfalder denne Paragrafs 2det Stykke, hvorimod første Stykke beholdes uforandret, dog saaledes at det henføres til en følgende Paragraf, idet Udvalget anser det for rigtigst, at man efter Bestemmelsen om Kontraktens Varighed i den af Udvalget foreslaaede § 3 optager den i § 9 første Sætning indeholdte Forfrist med enkelte Lempelser som § 4 og Forslagets § 10 som § 5. Disse Ændringsforslag ville imidlertid først blive fremsatte nedenfor ved §§ 9 og 10, medens Udvalget ved § 4 kun stiller Forslag om, at Indholdet af Paragrafens 1ste Stykke sættes som § 6, og at dens 2det Stykke bortfalder.

Til § 5.

Da Udvalget, som lige foran bemærket, vil foreslaa § 9, 1ste Stykke, og § 10 sat ind henholdsvis som § 4 og § 5, medens den nuværende § 4, 1ste Stykke, bliver § 6, vil Indholdet af nærværende Paragraf være at sætte som § 7, dog i en noget ændret Stilling.

Naar nemlig Paragrafens første Stykke bestemmer, at Arbejdstiden for Lærlinge under 18 Aar, der ere anbragte til Haandværks- og Fabrikarbejde, i intet Tilfælde maa overstige 12 Timer i Døgnet, den sædvanmæssige Spise- og Hviletid derunder indbefattet, da har Udvalget ment, at denne Regel dels burde stærkes, dels lempes.

Stærkelsen gjælder Lærlinge i Fabrikker og fabrikmæssig drevne Værksteder, som falde ind under Lov 23de Mai 1873 om Værns og unge Mennefters Arbejde i Fabrikker m. m.

Quod Forholdet mellem denne Lov og nærværende Lovforslag i Almindelighed angaar, anser Udvalget det for givet, at sidstnævnte, naar det bliver til Lov, vil indeholde en saa udtømmende Ordning af Lærlingeforholdet, at Anvendelsen af den citerede Lov paa Lærlinge derved er udelukket, og Udvalget er ligeledes med Arbejderkommissionen enig i, at en sliq Anvendelse i Almindelighed ikke bør finde Sted, da den Fare for en hensynsløs og ødelæggende Benyttelse af Arbejdskraften, som har motiveret Lovens Regler, i Almindelighed ikke er tilstede ved Lærlinge, som træde

i et mere varigt Forhold til Arbejdsgiveren. En Undtagelse fra Reglen er imidlertid gjort i det foreliggende Forslag derved, at det i Henseende til Bestemmelse af Arbejdstiden for Haandværks- og Fabriks-, ikke derimod for Handelslærlingens Vedkommende har fulgt Grundsætningen i Loven af 1873 ved at sætte en positiv Grænse for Arbejdstiden. Herimod har Udvalget i og for sig Intet at indvende; men det finder paa den anden Side, at man, efter engang at have opstillet Grundsætningen, bør gennemføre den fuldt ud og ikke negte Lærlingen en Beskyttelse, som man indrømmer Arbejderen. Det vil imidlertid ske, hvis den foreslaaede Bestemmelse bliver til Lov. Da vil nemlig en Lærling under 14 Aar i Fabrikker og fabrikmæssig drevne Værksteder kunne tilpligtes at arbejde 12 Timer, medens en Arbejder under 14 Aar sammefteds kun maa arbejde 6½ Time i Døgnet. I Henseende til Personer mellem 14 og 18 Aar vil Misforholdet vel ikke blive saa skrigen; men Loven af 1873 § 3 indeholder dog nogle Bestemmelser til Gunst for deslige unge Arbejdere, nemlig at de ikke maa benyttes før Kl. 5 Morgen og efter Kl. 9 Aften, samt at de skulle have mindst 2 Timers Spise- og Hviletid, som der efter Udvalgets Sjøn ikke er Grund til at negte Lærlingen.

Quod angaar Forslagets Regel i Henseende til andre Lærlinge, bør den formentlig formidles derhen, at Ordene: „i intet Tilfælde“, forandres til: „i Reglen“, idet Udvalget gaar ud fra, at der kan tænkes Tilfælde, hvor en Undtagelse fra Reglen maa kunne gjøres, f. Ex. naar særlig travle Tider indtræffe paa Værkstedet. Naar da alle Andre, Mesteren selv ikke undtagen, arbejder længere end sædvanligt, bør Lærlingen heller ikke kunne undslaa sig. I modsat Fald vilde Mesteren let fristes til ikke at antage Lærlinge, hvis Medhjælp han maatte savne, naar han haardest trængte dertil, og den tilsyneladende Begunstigelse vilde saaledes i Virkeligheden blive til Skade for Lærlingene.

Ved at tilstede denne Undtagelse fra Reglen kommer man heller ikke i Strid med Grundsætningerne i Lov af 23de Mai 1873, der ligeledes i § 7, 2det Stykke, muliggjør Dispensation fra Reglerne om Arbejdstiden.

Lærlingenes Interesse er paa den anden Side tilstrækkelig varetagen ved, at 12 Timers Arbejde opstilles som Regel, og at Mesterens Tilfidsættelse af denne ved regelmæssig at lade Lærlingen arbejde over Tiden vil udgjøre et Kontraktbrud, som kan berettiggø Lærlingen til at fordrø Forholdet opløst.

Naar det dernæst i Paragrafens 2det Stykke hedder, at Lærlingen paa Føllektirfens Søn- og Helligdage „i Reglen“ bør have Gætermiddagen fri, da formener Udvalget, at de fremhævede Ord bør udgaa, saa at Bestemmelsen bliver undtagelsesfri. Naar nemlig Lærlingen har arbejdet de 6 Søndage og kanfte Søndag Formiddag med, da er